

MEĐUNARODNA EKONOMIJA

08

8.1. Globalna ekonomska i finansijska kretanja

Prema posljednjim procjenama MMF-a (april 2022. godine), svjetska ekonomija u 2021. godini ostvarila je rast po stopi od 6,1%, naspram pada od 3,1% u prethodnoj godini. Napredne ekonomije ostvarile su rast od 5,2%, dok je kod država u razvoju i usponu rast iznosio 6,8%. Među naprednim ekonomijama, u eurozoni je ostvaren rast od 5,3%, u SAD 5,7% i u Japanu 1,6%. Ekonomija Kine, sa rastom od 8,1%, bila je glavni pokretač rasta u grupi ekonomija u razvoju i usponu, a istovremeno i na globalnom nivou. U Rusiji je rast ekonomske aktivnosti procijenjen na 4,7%. Procjenjuje se da je grupa evropskih ekonomija u razvoju i usponu⁷², u kojoj je i Crna Gora, zabilježila rast od 6,7%, naspram pada od 1,8% u prethodnoj godini (tabela 8.1).

Tabela 8.1

Pregled odabranih globalnih indikatora, %						
Indikator	2020.	Procjena za 2021.	Prognoze		Razlike u odnosu na prognoze iz oktobra 2021, pp	
			2022.	2023.	2022.	2023.
Realni rast BDP-a						
Svijet	-3,1	6,1	3,6	3,6	-1,3	0,0
Napredne ekonomije	-4,5	5,2	3,3	2,4	-1,2	0,2
SAD	-3,4	5,7	3,7	2,3	-1,5	0,1
Eurozona	-6,4	5,3	2,8	2,3	-1,5	0,3
Japan	-4,5	1,6	2,4	2,3	-0,8	0,9
Ekonomije u razvoju i usponu	-2,0	6,8	3,8	4,4	-1,3	-0,2
Kina	2,2	8,1	4,4	5,1	-1,2	-0,2
Indija	-6,6	8,9	8,2	6,9	-0,3	0,3
Rusija	-2,7	4,7	-8,5	-2,3	-11,4	-4,3
Evropske ekonomije u razvoju i usponu	-1,8	6,7	-2,9	1,3	-6,5	-1,6
Cijene berzanskih roba, prosječna stopa						
Nafta	-32,7	67,3	54,7	-13,3	56,5	-8,3
Neenergenti	6,8	26,8	11,4	-2,5	12,3	-1,0
Potrošačke cijene, prosječna stopa						
Napredne ekonomije	0,7	3,1	5,7	2,5	3,4	0,6
Ekonomije u razvoju i usponu	5,2	5,9	8,7	6,5	3,8	2,2

Izvor: MMF, april 2022. godine

MMF očekuje da rast svjetske ekonomije u 2022. i 2023. godini bude 3,6%. Na početku 2022. godine, svjetska ekonomija se našla u slabijoj poziciji nego što se prethodno očekivalo. Neke države su u cilju suzbijanja širenja koronavirusa opet uvele restriktivne mjere, a finansijska tržišta su zabilježila veću

⁷² Albanija, Bjelorusija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Hrvatska, Kosovo, Mađarska, Moldavija, Poljska, Rumunija, Rusija, Sjeverna Makedonija, Srbija, Turska i Ukrajina.

volatilnost. Rastuće cijene energenata i poremećaji u lancima snabdijevanja, nastali zbog situacije u Ukrajini, prouzrokovali su opšti rast cijena, viši nego što se prethodno predviđalo. Poremećaji kod nabavki, prema MMF-u, smanjili su globalni BDP od 0,5 pp do 1,0 pp u 2021. godini, a dodali jedan procentni poen bazičnoj inflaciji.

Izmjenama monetarne politike mogli bi se pojaviti drugi rizici po finansijsku stabilnost na globalnom nivou. Ukoliko reakcija na finansijskim tržištima bude pre nagljena, najviše će biti pogođene države u razvoju i usponu u vidu porasta troškova finansiranja, pritiska na devizne kurseve, kapitalne tokove i fiskalne pozicije, koje su već opterećene zbog povišenih nivoa duga.

Za 2022. godinu prognozirana stopa rasta za ekonomiju Kine znatno je niža i iznosi 4,4%. Neravnoteže na kineskom tržištu nekretnina bile su uvod u veće usporavanje kineske ekonomije. Ukoliko bi se rizici na tržištu nekretnina prelili na realni sektor, to bi dodatno pogoršalo potrošnju za koju se već očekuje da će biti niža od predviđane zbog obnovljenih mjera u vezi sa suzbijanjem koronavirusa. Svakako, usporavanje kineske ekonomije će imati negativan efekat na države izvoznice berzanskih roba i države u razvoju i usponu.

Pojava novih varijanti koronavirusa bi mogla produžiti pandemiju i usloviti pojavu novih neravnoteža u globalnoj ekonomiji, pri čemu geopolitičke tenzije dodatno pogoršavaju dostupnost energenata i usporavaju međunarodnu trgovinu.

Cijene berzanskih roba porasle su tokom 2021. godine za 48,9%. Cijene energenata porasle su za 103,1%, pri čemu je cijena nafte porasla za 53,9%, prirodnog gasa za 287,9% i uglja 84,7%. Cijene neenergenata porasle su za 14,7%, pri čemu metala za 5,7%, a hrane i pića za 24,8%. Prema prognozama MMF-a, cijene nafte će tokom 2022. godine ostvariti prosječan rast od 54,7%, dok će rast cijena neenergenata, kao jedne heterogene grupe berzanskih roba, iznositi 11,4%.

Monetarne vlasti vodećih svjetskih ekonomija nastavile su da sprovode ekspanzivnu monetarnu politiku tokom 2021. godine. Mjere koje su centralne banke uspostavile do kraja 2020. godine, kao odgovor na pandemiju COVID-19, suštinski su nastavljene i u 2021. godini. Ipak, krajem te godine mnoge centralne banke vodećih svjetskih ekonomija najavile su normalizaciju monetarne politike za 2022. godinu.

ECB tokom 2021. godine nije mijenjala nivo referentnih kamatnih stopa, čime je kamatna stopa na glavne operacije refinansiranja ostala 0%. Kao rezultat značajnog inflatornog pritiska krajem 2021. godine i sa početka 2022. godine, posebno u najvećim ekonomijama eurozone, implicitna putanja referentne stope ECB ukazuje da finansijska tržišta očekuju njeno povećanje u 2022. godini.

U cilju podrške transmissionom mehanizmu monetarne politike i u krajnjem ekonomiji eurozone, ECB je i tokom 2021. godine sprovodila programe kupovine aktive i likvidnosne pomoći za banke. U okviru tzv. Hitnog programa kupovine aktive u vezi sa pandemijom COVID-19, ECB je zadržala kumulativni iznos neto kupovine u obimu od 1,85 hiljada mlrd. eura i tokom 2021. godine. Najavljeno je da će ovaj program najprije biti smanjen a zatim i ukinut krajem marta 2022. godine. ECB je takođe sprovodila ranije uvedeni program kupovine hartija od vrijednosti (APP), i to, u neto iznosu od 20 mlrd. eura mjesečno. Operacijama refinansiranja obezbijedivana je adekvatna likvidnost, posebno putem programa treće serije ciljanih dugoročnih operacija refinansiranja (TLTRO III), što su veoma povoljni izvori finansiranja za banke, odnosno u krajnjem za privredu i stanovništvo.

FED je tokom cijele godine sprovodio program kupovine obveznica, pružajući podršku protoku kredita ka privredi i stanovništvu. Tokom 2021. godine, FED je održavao raspon referentne kamatne stope

od 0–0,25%, koji je uspostavljen još početkom pandemije. Cijeneći da je stopa ciljane inflacije od 2% premašena već određeni period, te da je situacija na tržištu rada povoljna, FED očekuje povećanje referentne stope u 2022. godini. Prema ocjenama članova Federalnog komiteta za otvoreno tržište, u narednoj godini mogu se očekivati tri povećanja referentne kamatne stope, što bi moglo dovesti do vrijednosti stope u rasponu od 0,75–1,0%.

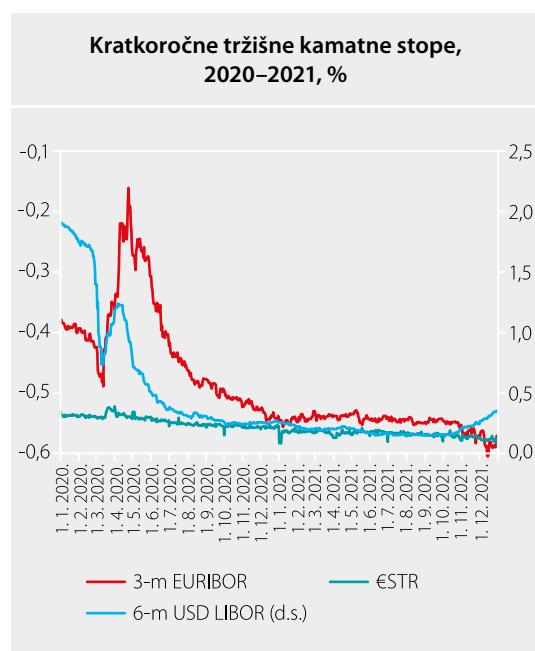
Tokom najvećeg dijela 2021. godine Banka Engleske držala je kamatnu stopu na nivou od 0,1% kao i isti obim kupovine hartija od vrijednosti koji je uspostavljen 2020. godine. Od decembra 2021. godine Banka Engleske krenula je u povećavanje referentne kamatne stope, koja je povećana za 0,15 pp na 0,25%, a već početkom 2022. godine za novih 0,25 pp na 0,5%. Posljednja tržišna očekivanja su da će stopa dostići 1,1% do kraja 2022. godine.

Tokom 2021. godine, Banka Japana i Švajcarska nacionalna banka zadržale su svoje referentne kamatne stope na nivou od -0,1% odnosno -0,75%.

Kratkoročne tržišne referentne kamatne stope uglavnom su pratile referentne kamatne stope centralnih banaka (grafikon 8.1). *LIBOR* i *EURIBOR* su značajno porasli u jeku pandemije COVID-19 (april 2020), da bi potom opadali prema kraju te godine, dok u 2021. nijesu zabilježili veće oscilacije. Šestomjesečni *USD LIBOR* je prema kraju godine ostvario blagi rast, što je na godišnjoj osnovi povećanje od 0,08 pp i iznosio je 0,339%. Na kraju 2021. godine, tromjesečni *EURIBOR* iznosio je -0,572% i bio je manji za 0,03 pp na godišnjem nivou. Stopa *€STR* je ostala gotovo nepromijenjena i iznosila je -0,59%.

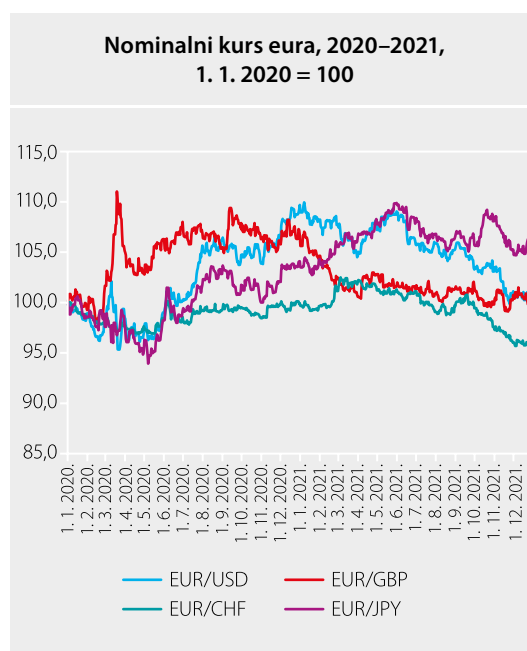
Euro je tokom 2021. godine nominalno depresirao u odnosu na dolar (-6,9%), funtu (-5,9%) i franak (-4%), dok je apresirao u odnosu na jen (3,7%) (grafikon 8.2). Mjereno koeficijentom varijacije, najveća kolebljivost kursa eura ostvarena je u odnosu na dolar, franak i funtu, a najmanja u odnosu na jen. U odnosu na dolar, euro je depresirao sa 1,2216 na 1,137 dolara za euro, prosječno se krećući na nivou 1,1829 dolara za euro.

Grafikon 8.1

Izvor: Blumberg

Grafikon 8.2

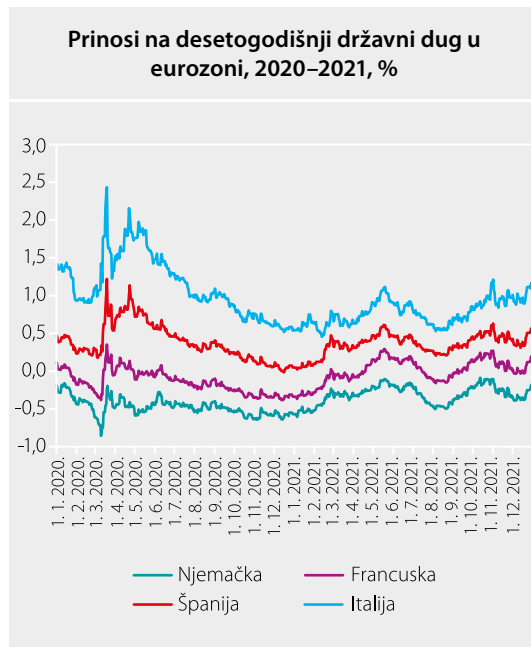

Izvor: Blumberg, kalkulacije Centralna banka

Izuzetno niski prinosi na državne hartije od vrijednosti zabilježeni su i tokom 2021. godine. Takvo kretanje bilo je posebno izraženo kod država eurozone. Prosječni prinosi na desetogodišnji dug u 2021. godini i njihova godišnja promjena za sljedeće, odabrane države iznosili su: Francuska (0,0%, 0,2 pp), Grčka (0,9%, -0,4 pp), Irska (0,1%, 0,1 pp), Italija (0,8%, -0,4 pp), Njemačka (-0,3%, 0,2 pp), Portugal (0,3%, -0,1 pp) i Španija (0,4%, 0,0 pp). Dodatno, prinosi na japanski dug nijesu se bitno promijenili

(prosječno iznosivši 0,1% naspram 0,01% u 2020. godini). Prosječni prinosi na britanske, 0,7%, i američke državne hartije od vrijednosti, 1,4%, kretali su se uzlaznom putanjom ostvarivši godišnji rast od 0,4 pp, odnosno 0,5 pp.

Grafikon 8.3

Izvor: Bloomberg

Spređovi tj. razlike između prinosa na hartije najvećih ekonomija eurozone i prinosa na hartije Njemačke bili su dodatno smanjeni u 2021. godini tj. i dalje veoma „kompresovani“. Posmatrajući desetogodišnje državne obveznice, spređovi na francuski, italijanski i španski dug u prosjeku su iznosili svega 0,32 pp, 1,09 pp odnosno 0,67 pp. Prinose je u značajnoj mjeri oblikovala specifičnost monetarne politike, imajući u vidu da su pozicije javnih finansija sve tri navedene države narušene, odnosno javni dug je prešao 100% uz prisustvo značajnog deficita budžeta. Posljednje dvije godine, prinosi na dug mnogih država bili su na najnižim nivoima, neodražavajući u dovoljnoj mjeri ranjivosti ekonomija i državnih finansija pojedinih država.

Gledano prema indeksu VIX⁷³, nestabilnost na finansijskim tržištima i uticaj pandemije su smanjeni. Tokom 2021. godine, indeks je zabilježio relativno stabilno kretanje uz manje skokove, a njegova prosječna vrijednost iznosila je 19,6 poena. Gledano prema spredu TED⁷⁴, nivo nestabilnosti na finansijskim tržištima bio je izuzetno nizak i u prosjeku je iznosio 0,12 pp.

Cijena zlata, kao specifičan indikator stresa i rizika u globalnoj ekonomiji i na finansijskim tržištima, bila je na blago višem nivou. Gledano kroz prosjek, cijena unce je porasla za 1,6%, ali je na kraju godine bila niža za 3,6% (iznosivši oko 1.830 \$/oz). Time su cijene zlata zadržane iznad nivoa prije početka pandemije COVID-19, s obzirom na to da su već u 2020. godini u prosjeku porasle 27,1%.

Na tržištima akcija u razvijenim državama, nastavljen je rastući trend koji je posebno bio izražen u SAD-u. Mnogi indeksi najvećih svjetskih tržišta akcija su dostigli nove rekordne vrijednosti, kao što su njujorški *DJIA* ili frankfurtski *DAX*. S druge strane, na početku godine, berzanski indeks *MSCI* za tržišta u razvoju i usponu inicijalno je zadržao zamajac iz prethodne godine, da bi od polovine februara zabilježio pad, što je na kraju 2021. godine rezultiralo padom od 4,6%. Gledano kroz prosječne vrijednosti u 2021. godini ostvaren je rast tog indeksa od 24,2% u odnosu na uporedni period.

⁷³ Mjera očekivane volatilnosti cijena američkih akcija.

⁷⁴ Od 31. januara 2022. godine prestaje da se publikuje.

8.2. Eurozona

Ekonomska aktivnost u eurozoni u 2021. godini, ostvarila je rast od 5,3%, nakon što je u 2020. godini zabilježila pad od 5,9%. Prema prognozama Evropske komisije⁷⁵, stopa rasta će u 2022. iznositi 4,0% odnosno 2,7% u 2023. godini. Prognoze ECB-a su date u tabeli 8.2. U drugoj polovini 2021. godine, BDP eurozone dostigao je nivo prije pandemije. Sve privrede eurozone su ostvarile izuzetno visoke stope rasta, a četiri najveće ekonomije, Njemačka, Francuska, Italija i Španija su, prema preliminarnim podacima, zabilježile rast ekonomske aktivnosti u iznosu od 2,9%, 7,0%, 6,6% odnosno 5,1%. Najveći rast ekonomske aktivnosti zabilježen je kod Irske (13,5%), Malte (9,4%) i Estonije (8,3%). Ako posmatramo ekonomski rast eurozone na kvartalnom nivou, kvartalne stope rasta su tokom 2021. godine iznosile -0,1%, 2,2%, 2,2% i 0,3%.

Industrijska proizvodnja u eurozoni porasla je u 2021. godini za 3,7%, dok je u prethodnoj godini zabilježila pad od 3,8%. Trgovina na malo, mjerena godišnjom stopom, zabilježila je snažan oporavak počevši od februara, a na kraju godine bila je na višem nivou nego prije početka pandemije. Građevinska aktivnost, koja je u prethodnoj godini posebno bila pogođena pandemijom, u 2021. imala je pozitivne stope rasta tokom svih kvartala 2021. što je na godišnjem nivou iznosilo 4,9%.

Stopa nezaposlenosti je od nastanka pandemije u prethodnoj godini porasla 1,4 pp na 8,6%, u avgustu, od kada praktično bilježi pad. Na početku 2021. godine, stopa nezaposlenosti iznosila je 8,3%, a na kraju godine pala je na 7,0%. Prema najnovijim podacima, stopa nezaposlenosti je u februaru 2022. godine pala na rekordnih 6,8%. U eurozoni, stopa nezaposlenosti bila je najniža u Njemačkoj (3,2%), Malti (3,2%) i Holandiji (3,8%), a najviša u Španiji (13,1%), Grčkoj (12,8%) i Italiji (8,9%).

Godišnja stopa inflacije je tokom 2021. godine u velikom porastu. Na kraju 2020. iznosila je -0,3%, dok je na kraju 2021. godine dostigla 5,0%. Posmatrano po državama, na kraju 2021. godine, inflacija je bila najviša u Estoniji (12,0%), Litvaniji (10,7%) i Letoniji (7,9%), a najniža u Malti (2,6%), Portugalu (2,8%) i Finskoj (3,2%). Prema glavnim sastavnim komponentama HIPC-a, cijene hrane, alkohola i duvana zabilježile su stopu rasta od 3,2%, energenata 25,9%, industrijskih proizvoda (neenergenata) 2,9%, dok su cijene usluga porasle 2,4%, pri čemu su njihovi doprinosi ukupnoj stopi inflacije iznosili 0,71, 2,46, 0,78 odnosno 1,02 pp.

Budžetski deficit je i u 2021. godine bio veoma izražen, 5,1% BDP-a, s tim da se, posmatrano po kvartlima, tokom godine smanjivao (8,3%, 6,2%, 3,8% i 2,5%). Izuzev Luksemburga koji je ostvario budžetski suficit od 0,9% BDP-a, sve države eurozone zabilježile su budžetske deficite. Najveće deficite zabilježile su Malta (8,0%), Grčka (7,4%) i Letonija (7,3%), dok su najniže deficite zabilježile Litvanija (1,0%), Kipar (1,7%) i Irska (1,9%). Ukupni budžetski prihodi su povećani 0,8 pp na 47,3% BDP-a. Budžetski rashodi su, premda smanjeni za 1,4 pp, ostali veoma visoki, 51,6% BDP-a.

Javni dug država eurozone, koji je u prethodnoj godini porastao sa 83,8% na 97,2% BDP-a (11,1 hiljada mlrd. eura), na kraju 2021. je zbog snažnijeg rasta BDP-a smanjen na 95,6% BDP-a (11,7 hiljada mlrd. eura). Najviši nivoi javnog duga zabilježeni su u Grčkoj, 193,3%, Italiji, 150,8%, i Portugalu 127,4% BDP-a. Osim navedenih država, javni dugovi Kipra, Španije, Francuske i Belgije bili su iznad 100% BDP-a. S druge strane, najniži nivoi javnog duga zabilježeni su u Estoniji i Luksemburgu, iznosivši 18,1% odnosno 24,4% BDP-a. Javni dugovi Letonije, Litvanije, Malte, Holandije i Irske bili su takođe ispod mاستrihtskog kriterijuma od 60% BDP-a. Gledano prema finansijskim instrumentima, najviše

⁷⁵ Winter 2022 Economic Forecast.

duga odnosilo se na dužničke hartije od vrijednosti, 82,6%, a potom na kredite 14,2% i 3,1% na gotovinu i depozite.

Tabela 8.2

Makroekonomske prognoze ECB za eurozonu za period 2021–2023, %				
	2020.	2021.	2022.	2023.
Realni BDP	-6,5	5,4	3,7	2,8
Privatna potrošnja	-8,0	3,4	4,6	2,6
Državna potrošnja	1,2	3,8	0,1	0,3
Bruto investicije u osnovna sredstva	-7,3	3,5	3,0	3,8
Izvoz	-9,4	10,6	7,8	6,3
Uvoz	-9,3	7,8	7,0	5,8
Zaposlenost	-1,5	1,1	1,4	0,7
Stopa nezaposlenosti, % radne snage	7,9	7,7	7,3	7,2
HIPC	0,3	2,6	5,1	2,1
HIPC, isključujući energiju	1,0	1,5	2,9	2,0
HIPC, isključujući energiju i hranu	0,7	1,5	2,6	1,8
HIPC, isključujući energiju, hranu i promjene u indirektnim porezima	0,8	1,3	2,5	1,8
Jedinični troškovi rada	4,6	-0,2	1,3	1,3
Zarada po zaposlenom	-0,7	4,0	3,6	3,4
Produktivnost rada	-5,1	4,2	2,3	2,1
Saldo državnog budžeta, % BDP-a	-7,2	-5,5	-3,1	-2,1
Strukturni saldo državnog budžeta, % BDP-a	-4,8	-3,6	-2,5	-2,3
Javni dug, % BDP-a	97,3	95,8	92,0	89,6
Saldo tekućeg računa, % BDP-a	1,9	2,5	1,7	2,2

Izvor: ECB, mart 2022. godine

8.3. Region

Ekonomska aktivnost u **Srbiji** u 2021. godini, prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, zabilježila je rast od 7,4% (do čega u četvrtom kvartalu 7%), koji je uglavnom bio vođen oporavkom uslužnih sektora, rastom građevinarstva i industrije. Značajan realni rast zabilježen je u sektoru trgovine na veliko i malo⁷⁶ (14,7%), sektoru industrije⁷⁷ (4,3%) i sektoru građevinarstva 10,9%. Godišnja inflacija tokom četvrtog kvartala 2021. godine nastavila je da se kreće uzlaznom putanjom i u decembru je iznosila 7,9%. Bazna inflacija se tokom četvrtog kvartala u prosjeku kretala oko centralne vrijednosti cilja ($3 \pm 1,5\%$) od 3,0%, dok je u decembru iznosila 3,5% međugodišnje. Nivo referentne kamatne stope ostao je nepromijenjen (1%).

Stopa nezaposlenosti je porasla sa 9,7% u 2020. godini, na 11% u 2021. godini. Stopa zaposlenosti u 2021. godini iznosila je 48,6%. Prosječna bruto zarada u 2021. godini, ostvarila je nominalni rast od

⁷⁶ Sektor trgovine na veliko i malo i poravke motornih vozila, saobraćaja skladištenja i usluga smještaja i ishrane.

⁷⁷ Sektoru industrije i snabdijevanja vodom i upravljanja otpadnim vodama.

9,4% i realni rast od 5,2%, u odnosu prethodnu godine. Prosječna neto zarada ostvarila je nominalni rast od 9,6% i realni rast od 5,4%.

Tekući račun platnog bilansa u 2021. godini zabilježio je deficit i iznosio je 4,4% BDP-a, što je znatno više u odnosu na 2020. godinu. Fiskalni deficit u 2021. godini iznosio je 4,1% BDP-a. Učešće javnog duga centralnog nivoa vlasti na kraju 2021. godine iznosilo je 56,5% BDP-a, dok je na kraju 2020. godine iznosilo 57% BDP-a. U decembru 2021. godine agencija Standard end Purs potvrdila je rejting Srbije na nivou od BB+, pri čemu su poboljšani izgledi za dalje povećanje rejtinga sa stabilnih na pozitivne.

Ekonomija **Bosne i Hercegovine** u četvrtom kvartalu 2021. godine zabilježila je realni godišnji rast od 7,5% u odnosu na isti period prethodne godine, što pokazuje oporavak ekonomije. Posmatrano prema komponentama BDP-a po proizvodnoj metodi, značajan međugodišnji realni rast zabilježen je kod hotelijerstva i ugostiteljstva 50,1% i trgovine na veliko i malo; popravke motornih vozila i motocikala 17,1%.

Prosječna inflacija u 2021. godini iznosila je 2%. U 2021. godini zabilježen je prosječan rast cijena hrane i bezalkoholnih pića za 3,5%, zdravstva za 0,5%, kao i stanovanja i režijskih izdataka za 1,3%. Stopa nezaposlenosti u 2021. iznosila je 17,4%, a stopa zaposlenosti 39,6%. Prosječna mjesečna neto zarada u 2021. godini ostvarila je rast od 4,4% u odnosu na 2020. godinu. Učešće javnog duga u BDP-u na kraju 2021. godine iznosilo je 34,8%, dok je na kraju 2020. godine iznosilo 34,4%.

Hrvatska ekonomija je u 2021. godini zabilježila realni godišnji rast od 10,4% (od čega u četvrtom kvartalu 9,7%). Posmatrano prema komponentama BDP-a po potrošnoj metodi, rast je vođen povećanjem finalne potrošnje 9,3%, izvozom roba i usluga 31,7%, i usluga 49,1%.

Godišnja stopa inflacije u 2021. godini iznosila je 22,6%. Stopa nezaposlenosti u 2021. godini iznosila je 7,6%, dok je u 2020. godini iznosila 7,5%. U decembru su bruto zarade zabilježile nominalni godišnji rast od 4,6%, odnosno realni godišnji pad od 0,9%. Neto zarade su zabilježile nominalni godišnji rast od 4%, odnosno realni godišnji pad od 1,4%.

Suficit na tekućem računu platnog bilansa u 2021. godini iznosio je 3,4% BDP-a. Prije pandemije, dug opšteg nivoa države imao je opadajuću tendenciju započetu nakon kraja 2014. godine, kada je iznosio 84,8% BDP-a. Na kraju 2021. godine dug opšteg nivoa države je iznosio 79,8% BDP-a.

U tabeli 8.3 prikazane su ključni ekonomski pokazatelji po državama regiona za period od 2021–2023. godine.

Tabela 8.3

Ključni ekonomski pokazatelji po državama regiona za 2021. i 2022. godinu ⁷⁸								
		Albanija	BiH	Crna Gora	Hrvatska	Kosovo	Sjeverna Makedonija	Srbija
BDP, %	2021.	8,5	5,8	12,4	10,4		4,0	7,4
	2022.	2,0	2,5	3,8	2,7		3,2	3,5
	2023.	2,8	2,3	4,2	4,0		2,7	4,0
Inflacija, %	2021.	3,7	1,8	4,7	5,5		4,9	7,9
	2022.	4,8	5,9	7,0	5,8		5,2	6,0
	2023.	3,0	2,7	2,8	2,1		3,3	4,0
Nezaposlenost, %	2021.	10,6	15,8	---	8,2		15,7	10,1
	2022.	10,3	15,7	---	7,7	---	15,7	9,9
	2023.	10,0	15,6	---	7,4	---	15,1	9,7
Budžetski saldo opšteg nivoa države, % BDP-a	2021.	-4,5	-0,7	-1,6	-3,7		-5,4	-3,3
	2022.	-5,0	-0,2	-5,1	-2,9		-6,3	-2,8
	2023.	-3,2	0,2	-4,8	-2,2		-4,4	-1,4
Tekući račun, % BDP-a	2021.	-7,7	-2,4	-9,2	2,0		-3,5	-4,4
	2022.	-8,8	-5,0	-13,8	-0,4		-5,8	-6,1
	2023.	-8,0	-3,9	-13,0	0,3		-3,6	-5,7
BDP per capita, EU27 = 100	2020.	30	33	45	64	---	38	43
Kreditni rejting, S&P	rejting	B+	B	B	BBB-	bez rejtinga	BB-	BB+
	izgledi	stabilni	stabilni	stabilan	stabilni		stabilni	pozitivni

Izvor: MMF (WEO Database April 2022); Eurostat; tradingeconomics.com

⁷⁸ Za indikatore 1–5 izvor podataka je MMF, pri čemu su za period 2022–2023. godine u pitanju prognoze. Za indikator šest izvor podataka je Eurostat. Za indikator sedam izvor podataka je *tradingeconomics.com*, pri čemu se podaci odnose na rejting dodijeljen od strane kreditne agencije *Standard and Pears*, koji je bio važeći na kraju septembra 2021. godine.